

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/15/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124238433
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124238433.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne R. J. L., F., H. W. XE, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanej Y. K. H. F., narodenej XX. R. XXXX, F., S.V. L. XXX/X, zastúpenej Váľko & Vóľný, s. r. o., Bratislava, Porubského 2, IČO: 35 916 192, o zaplatenie 6.283,85 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11C/36/2024, o nesúhlase s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica oznámením zo dňa 23. apríla 2024 postúpil spor podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o upomínacom konaní“), Mestskému súdu Bratislava IV, ako súdu príslušnému na jeho prejednanie podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), nakoľko bol Okresnému súdu Banská Bystrica žalobkyňou v zákonnej lehote doručený návrh na pokračovanie v konaní. O postúpení sporu Okresný súd Banská Bystrica upovedomil strany sporu.

2. Mestský súd Bratislava IV s postúpením sporu nesúhlasil a predložil spor Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému v zmysle § 43 ods. 2 CSP. Dôvodil, že žalobkyňa sa ako advokátka domáha proti žalovanej ako akcionárovi akciovej spoločnosti zaplatenia sumy 6.283,85 eura s príslušenstvom titulom uzatvorenej zmluvy o poskytovaní právnych služieb. Uviedol, že sa jedná o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, keďže žalobkyňa v postavení advokátky poskytovala právne služby žalovanej v postavení akcionára akciovej spoločnosti v obchodnej veci týkajúcej sa vykonania zápisu zmeny akcionára v zozname akcionárov akciovej spoločnosti vedenom Centrálnym depozitárom cenných papierov SR, a.s., pričom je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Keďže podľa Mestského súdu Bratislava IV má predmet sporu obchodnoprávnu povahu, je v danej veci príslušný Mestský súd Bratislava III ako kauzálny príslušný na konanie v obchodnoprávných sporoch.

3. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

4. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

5. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

6. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

7. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ObZ“), tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

8. Podľa ustanovenia § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

9. Najvyšší súd SR ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV, príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, v prípade ktorej nešlo (len) o príslušnosť miestnu, po prejednaní veci bez pojednávania (§ 177 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu nie je dôvodný.

10. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica bolo potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor. Na to, aby určitý záväzkový vzťah spadol do množiny obchodnoprávných záväzkov, musí napĺňať kritériá ustanovené v § 261 Obchodného zákonníka, prípadne si strany môžu v zmysle § 262 Obchodného zákonníka dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 Obchodného zákonníka, sa spravuje Obchodným zákonníkom. Takáto dohoda vyžaduje písomnú formu (§ 262 ods. 2 Obchodného zákonníka).

11. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu vyplýva, že žalobkyňa si uplatňuje nárok na zaplatenie 6.283,85 eura s príslušenstvom. Na odôvodnenie návrhu na vydanie platobného rozkazu žalobkyňa uviedla, že so žalovanou uzavrela zmluvu o poskytovaní právnych služieb v ústnej forme, na základe ktorej poskytovala žalobkyňa ako advokátka od 12. apríla 2022 žalovanej právne služby vo veci zastupovania žalovanej ako akcionára BIO S.L., a.s. v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia - uloženie povinnosti vykonať zápis zmeny akcionára v zozname akcionárov spoločnosti BIO S.L., a.s. Za týmto účelom udelila žalovaná žalobkyni dňa 21. apríla 2022 plnú moc.

12. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie najvyššieho súdu z 11. decembra 2019 sp. zn.

6Ndc/15/2019).

13. Žalobkyňa ako advokátka pri poskytovaní právnych služieb nepochybne konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Na druhú stranu, ako vyplýva z udeleného plnomocenstva zo dňa 21. apríla 2022 žalobkyňa zastupovala žalovanú v predmetnej veci ako fyzickú osobu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalovaná v podanom odpore, ako i v nasledujúcich vyjadreniach poukazovala na to, že pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Uviedla tiež, že právne poradenstvo súviselo s ochranou práv žalovanej vo vzťahu k jej veci - akciám zodpovedajúcim minoritnému podielu v akciovej spoločnosti, ktoré žalovaná nadobudla dedením po svojom otcovi a teda ide o dispozíciu s vlastným majetkom, ktorého ochrana spadá pod oblasť občianskeho práva.

14. Najvyšší súd tak posudzujúc žalobu podľa obsahu dospel k záveru, že zo strany žalobkyne ide o uplatnenie si nároku na zaplatenie žalovanej istiny titulom uzavretej zmluvy o poskytovaní právnych služieb žalovanej ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v súvislosti s jej podnikateľskou alebo obchodnou činnosťou. V predmetnej veci nie je naplnený základný predpoklad podľa ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka a to, že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak pri jeho vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Preto príslušným súdom na prejednanie veci je podľa § 13 CSP všeobecný súd žalovanej.

15. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v spore o určenie súdu príslušného na konanie nejde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej. Pokiaľ sa žalovaná považuje za spotrebiteľa a toto tvrdenie je sporné, je úlohou protistrany dokázať opak a následne povinnosťou súdu si po vykonanom dokazovaní zodpovedať predbežnú otázku, či považuje vec za konanie so spotrebiteľom. Výhodnotenie vzťahu medzi stranami sporu je vecou rozhodnutia samotného súdu na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom procesného útoku a procesnej obrany.

16. Keďže predmetný spor má charakter občianskoprávny, a nie obchodnoprávny, na jeho prejednanie nie je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III podľa § 22 písm. a) CSP. Na prejednanie sporu je všeobecne miestne príslušným súdom Mestský súd Bratislava IV (§ 12 ods. 2 v spojení s § 13 a § 14 CSP). Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu preto nie je dôvodný.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.